

Система завдань з української мови для учнів 2 класу
для підготовки до інтелектуальних змагань

Варіант 1

1. В українській мові голосних звуків...

а) сім; б) шість; в) дев'ять.

2. Букви *ї* та *щ* позначають ...

а) один звук; б) два звуки.

3. Встанови межі слів у реченні.

Вилетіла звулика бджілка.

4. Постав наголос в словах :

читання, Україна, вересень, завдання, виразно, листопад.

5. Продовж ряд слів (по чотири слова)

Зайчик, лисичка, їжачок, ...

Дуб, береза, клен, ...

Загадка, прислів'я, пісня, ...

6. Склади і запиши речення за схемою.

_____ .

7. «Збери» текст.

- Павлик відплив далеко від берега.
- Він стрибнув у воду і допоміг Павликові допливти до берега.
- Діти купалися в річці.
- Це побачив Ігор.
- Він стомився і почав тонути.

8. Віднови вірш.

В синім небі сонце _____ ,

пташка радісно _____ ,

бо відчула вже вона –

тепло скрізь – прийшла _____ .

9. Уяви себе в лісі і напиши, що там можна побачити.

10. Утвори слова, змінивши одну букву.

н	о	г	а

г	і	л	к	а

Варіант 2

1. Визнач кількість звуків, букв і складів у словах.

Мальви – ___ зв., ___ б., ___ скл.

День – ___ зв., ___ б., ___ скл.

Дощ – ___ зв., ___ б., ___ скл.

2. Випиши тільки ті слова, які починаються з букв, що позначають голосні звуки.

Береза, айстра, ірис, яблуня, абрикос, акація.

3. Випиши слова, в яких букви *я, ю, є* позначають два звуки.

Ялинка, шию, лялька, читає.

4. Поділи слова на склади для переносу. Запиши.

Береза –

Огірок –

5. Встав пропущені букви у словах. Утворені слова запиши.

Оз..рце, н..бесний, з..мовий, кал..ндар.

6. Запиши назви українських міст за абеткою.

Київ, Харків, Львів, Миколаїв.

7. Використовуючи букви поданого слова, утвори і запиши нові слова.

Жайворонок

8. Зі слів кожного рядка склади речення. Запиши їх у такій послідовності, щоб утворився текст. Підбери та запиши до нього заголовок.

люблю, рідного, красою, я, милуватися, міста.

місто, гарне, яке, Київ!

у, багато, і, ньому, садів, парків.

Варіант 3

1. Визнач кількість звуків, букв і складів у словах.

Чайка – ___ зв., ___ б., ___ скл.

Озеро – ___ зв., ___ б. ___ скл.

Щавель – ___ зв., ___ б. ___ скл.

2. Визнач рядок, у якому всі слова починаються з букви на позначення голосного звуку.

а) весна, липень, осінь;

б) Ольга, ананас, Ірина.

3. Випиши слова, в яких букви *я, ю, є* позначають два звуки.

Єнот, граю, платтячко, яблуко.

4. Поділи слова на склади для переносу.

Липа –

Лялька –

5. Встав пропущені букви. Утворені слова запиши.

В..сна, л..па, з..ма, верес..нь

6. Запиши імена людей за абеткою.

Ірина, Софія, Олег, Микола.

7. Використовуючи букви поданого слова, утвори і запиши нові слова.

Веснянка

8. З поданих слів склади і запиши прислів'я.

На п'ять, раніше, краще, ніж, на, хвилин, хвилину, пізніше.

Варіант 4

1. Визнач кількість звуків, букв і складів у словах.

Калина – ___ зв., ___ б., ___ скл.

Шпак – ___ зв., ___ б. ___ скл.

Їжак – ___ зв., ___ б. ___ скл.

2. Визнач рядок, у якому всі слова починаються з букви на позначення голосного звуку.

а) жовтень, фіалка, зима;

б) олень, апельсин, Олег.

3. Випиши слова, в яких букви *я, ю, є* позначають два звуки.

Юлія, буряк, Єреван, Марія.

4. Поділи слова на склади для переносу.

Горіх –

Чайка –

5. Встав пропущені букви. Утворені слова запиши.

Апельс..н, в..шня, хризант..ма, л..стопад

6. Запиши клички тварин за абеткою.

Мурчик, Сірко, Барсик, Кіті.

7. Використовуючи букви поданого слова, утвори і запиши нові слова.

Листопад

8. Поділи на речення. Добери заголовок та запиши утворений текст.

Настала осінь повіяв холодний вітер небо вкрилося хмарами часто йде дощ жовте листя опадає з дерев

**Система завдань з української мови для учнів 3 класу
для підготовки до інтелектуальних змагань**

Варіант 1

1. Розподіли слова у три стовпчики:

- 1) слова, у яких звуків і букв порівну;
- 2) слова, у яких звуків менше, ніж букв;
- 3) слова, у яких звуків більше, ніж букв.

Осінь, праця, літо, дзвін, лінія, алюміній, дощ, жолудь, цятка, сім'я, розбуджений, трое, льон, антонім, ідея, бджола, яблуна, віночок.

2. До поданих слів – назв ознак добери протилежні за значенням і запиши.

Свіжий хліб –

Свіжі квіти –

Свіже повітря –

3. До слів, що означають дію, добери по два іменники:

Стрибає –

Співає –

4. Серед поданих слів знайди протилежні за значенням і запиши їх парами.

Похмурий, ледар, скупий, трудівник, ясний, низький, багатий, високий, бідний, щедрий.

5. Утвори нове слово, додавши одну букву (на початку, всередині або в кінці). Запиши утворені слова.

Порт, мак, сорока, кора, рис.

6. Прочитай текст, поділивши його на слова і речення. Запиши. У кінці кожного речення постав необхідний розділовий знак. Доповни утворений текст двома реченнями. Добери заголовок.

Як гарновлісі скільки тут грибів ось майнуларуденька білочка кудивоназникла ось воно пускається павучок кудивін мандрує

Варіант 2

1. Постав наголос в словах:

Добуток, одинадцять, кілометр, запитання, черговий, новий.

2. До слів, що означають дію, добери іменники:

Бігає –

Танцює –

3. Серед поданих слів знайди протилежні за значенням і запиши їх парами:

Похмурий, ледар, трудівник, лінь, ясний, низький, багатий, високий, біда, бідний.

4. До сполучення слів, вжитих у переносному значенні, добери сполучення слів у прямому значенні.

Сонна пустеля –

Солодкі слова –

5. Поясни вислови.

Закарбувати на носі –

Накивати п'ятами –

6. Утвори нове слово, додавши одну букву (на початку, всередині або в кінці)

Порт, тир, метр, луг.

7. Допиши казку. Придумай заголовок.

У прекрасної царівни Осені було три брати: Вересень, Жовтень, Листопад. Вересень був якийсь дивний. То веселий і теплий, із Сонечком дружить, то Середній брат Жовтень був А Листопад

Варіант 2

1. Постав наголос в словах:

Завдання, предмет, листопад, шофер, читання, виразно.

2. Утвори нові слова з слів, переставляючи букви.

Волога –

Ватра –

3. До слів добери іменники:

Пливе –

Біжить –

4. Напиши, хто (що) чим славиться:

Соловейко –

Колос –

5. До сполучення слів, вжитих у переносному значенні, добери сполучення слів у прямому значенні.

Ліс дримає –

Золота осінь –

6. Поясни вислови.

Вивести на чисту воду –

Бити байдики –

7. Утвори нове слово додавши одну букву (на початку, всередині або в кінці)

Ім'я, уха, сова, буря.

8. Запиши прізвища в алфавітному порядку. Вибери з кожного слова другу букву і запиши вислів, що утворився.

Гамалія, Чубинський, Заньковецька, Єжицький, Січинський, Кухаренко, Кальченко, Кметь, Івченко, Зюрчишин, Абраменок, Ухницький, Опанасу, Мстиславець.

9. Допиши казку. Придумай заголовок.

У прекрасної царівни Весни було три брати: Березень, Квітень, Травень. Березень був якийсь дивний. То веселий і теплий, із Сонечком дружить, то ... Середній брат Квітень був А Травень

Варіант 3

1. Постав наголос в словах:

Сантиметр, чотирнадцять, посередині, ознака, олень, дочка.

2. Утвори нові слова з слів, переставляючи букви.

Слово –

Атлас –

3. До слів, що означають дію, добери іменники:

Ходити –

Плакати –

4. Напиши, хто (що) чим славиться:

Людина –

Квітка –

5. До сполучення слів, вжитих у переносному значенні, добери сполучення слів у прямому значенні.

Срібний голос –

Суха мова –

6. Поясни вислови.

Прикусити язика –

Воду решетом носити –

7. Утвори нове слово додавши одну букву (на початку, всередині або в кінці)

Мак, риба, коза, мрія.

8. Допиши казку. Придумай заголовок.

*У прекрасної царівни Зими було три брати: Грудень, Січень, Лютий.
Грудень бувСередній брат Січень був А Лютий*

Варіант 4

1. Склади два речення, в яких слово добрий вжите у прямому, а потім у переносному значенні.

2. З поданих слів у першу колонку вибери і запиши ті, в яких букв більше, ніж звуків. А в другу ті, де звуків більше, ніж букв.

Плащ, гудзик, ящірка, їжа, зілля, м'яч.

3. Перебудуй розповідні речення у спонукальні, вживаючи звертання.

Дитина шанує батька й неньку.

Ліси треба берегти і охороняти.

4. Закінчи прислів'я.

Шабля ранить голову, а слово

Хочеш бути щасливим, не будь

5. Запиши слова за алфавітом, вставляючи пропущені букви, постав наголос.

*З...рно, кр...латий, шв...денько, гл...бокий, в...ликий, ч...стенький,
зам..рзає, т..пленько, ч..рвоний, в..чірній, щ..бетати, пл..ве.*

6. Напиши казку за поданим початком.

Як дятлик провчив ледачого синка

Жив собі у лісі дятлик із сім'єю. І були в нього два синочки. Кожного дня тато вчив їх, як дерева лікувати. Старший синок старанно вчився. А молодший ...

Варіант 5

1. Склади два речення, в яких слово *золотий* вжите у прямому, а потім у переносному значенні.

2. З поданих слів у першу колонку вибери і запиши ті, в яких букв більше, ніж звуків. А в другу ті, де звуків більше, ніж букв.

Доц, тедзь, ящик, їжак, гілля, пір'я.

3. Перебудуй розповідні речення у спонукальні, вживаючи звертання.

Діти читають цікаві книжки.

Треба берегти рідний край.

4. Закінчи прислів'я.

Зробив діло -

Життя прожити -

5. Запиши слова за алфавітом, вставляючи пропущені букви, постав наголос.

*Гор..зонт, к..рмо, адр..са, оч..рет, ч..решня, ш..рокий, в..рхівка,
заст..ляє, гр..чаний, к..фір, д..рев'яний, м..жа.*

6. Склади і запиши розповідь за поданим початком.

Вірна подружка

Оленка та Іринка – подружки. Дівчатка живуть в одному будинку, вчать в одному класі. Вони завжди разом граються, готують уроки. Якось Іринка захворіла.....

**Система завдань з української мови для учнів 4 класу
для підготовки до інтелектуальних змагань**

Варіант 1

1. Перетвори прикметники на іменники. Утворені пари слів запиши.

Радий, тихий, сумний, хоробрий, добрий, зелений, залізний, дубовий.

2. Добери 4 слова, будова яких відповідає такій схемі:

— ◡ ^ □

3. З поданих слів склади і запиши речення, змінюючи при необхідності закінчення. Складене речення доповни своїми словами так, щоб у ньому були однорідні члени речення. Запиши речення з однорідними членами.

Українські, здавна, гостинність, славилися, господині.

4. Кожне з поданих словосполучень заміни близьким за значенням іменником.

Велике щастя –

Сильний дощ –

Дощ з блискавкою –

5. Запиши прізвища, імена та по батькові п'яти українських письменників.

6. Відредагуй текст, виправивши помилки та поділивши його на речення.

Розстав розділові знаки. Запиши текст. Добери заголовок.

Руда білка швидко стрибнула зялилки на землю і лехко полинула позолотавій галявині ось білка завмерла перед пиньком, роздивилась побоках вона добігла до самої берези, неквапно здерлась угору по стовбуру потім звірятко перескочило на інше дерево враз лісова красуня сховалась удуплі

7. Зі слів лівої і правої колонок утвори словосполучення.

Дужий, як заєць.

Кучерявий, як слон.

Вірний, як лис.

Боязкий, як вовк.

Голодний, як ведмідь.

Колючий, як віл.

<i>Хитрий,</i>	<i>як баран.</i>
<i>Великий,</i>	<i>як миша.</i>
<i>Неповороткий,</i>	<i>як пес.</i>
<i>Впертий,</i>	<i>як їжак.</i>
<i>Маленький.</i>	<i>як осел.</i>

8. Склади і запиши твір на тему «Мелодія осені».

Варіант 2

1. Обери рядок, у якому у всіх словах після префікса ставиться апостроф

- а) з..їв, з..явився, об..ява
- б) роз...яснення, по..їв, з..явився
- в) при..їхати, з..юрмитися, об...єднатися

2. Обери рядок, у якому всі іменники в орудному відмінку однини матимуть закінчення *-єю*

- а) пшениця, тиша, ялина
- б) диня, картопля, квасоля
- в) акація, земля, межа

3. Яке речення не відповідає нормам сучасної української літературної мови?

- а) *Дорогами снували автомобілі різних марок.*
- б) *По дорогах снували автомобілі різних марок.*
- в) *По дорогам снували автомобілі різних марок.*

4. Встанови відповідність між реченнями та їх схемами.

а) <i>Серед густого лісу стоїть старий гіллястий дуб.</i>	1. ===== _____ .
б) <i>Сніг укрит білою ковдрою чорну землю.</i>	2. _____ ====
в) <i>Над зеленою травою летів червоний метелик.</i>	3. ===== _____ .

5. Прочитай слова в транскрипції, запиши їх. До слів другого стовпчика запиши транскрипцію.

[вйуц` :a] - _____; джміль [_____];
 [вкрйец` :a] - _____; куц [_____];
 [бад`оріс`т`] - _____. мрія [_____].

6. Згадай алфавіт. Заміни цифри буквами, отриманий вислів запиши.

Поясни його значення. Добери синонім.

33 15 3 19 6 1 10 17 11 16 1.

7. Перевір текст, виправ помилки і запиши його правильно. Добери заголовок.

Коли вранці сходить сонце, снігові замети рожеві. воно забарвлює їх своїм промінням. Вилечаве сонце підіймаєця надземлею, а сніх стає сліпучо-білим.

9. Склади і запиши твір - опис на тему «Мелодія зими».

Варіант 3

1. Обери рядок, у якому у всіх словах після префікса ставиться апостроф

- а) під..їхати, з..їв, ви..явилося;
- б) з..являтися, об..ява, з..єднати;
- в) на..їжачився, роз..єднати, з..їсти.

2. Обери рядок, у якому всі іменники в орудному відмінку однини матимуть закінчення -ою

- а) вчителька, межа, школа;
- б) парта, книга, дошка;
- в) перерва, круча, їжа.

3. Яке речення не відповідає нормам сучасної української літературної мови.

- а) По полям розгулювала хуртовина.
- б) По полях розгулювала хуртовина.
- в) Полями розгулювала хуртовина.

4. Встанови відповідність між реченнями та їх схемами.

а) Важко переживають зиму	1.	_____ =====
негodu синиці.	2.	_____ =====
б) Уночі ми зачаровано	3.	===== _____ .

дивимося на сузір'я.

в) Білий іній іскриться

у променях сонця.

5. Запиши в алфавітному порядку подані слова, вставляючи пропущені букви.

Г...л...фон, д...ржава, т...л...грама, інж...нер, ш...ренга, ок...ан.

6. Прочитай слова в транскрипції, запиши їх. До слів другого стовпчика запиши транскрипцію.

<i>[узл`іс`а]</i> _____ ;	<i>польовий</i> [_____];
<i>[п`ідземел`а]</i> _____;	<i>купаються</i> [_____];
<i>[б`увет]</i> _____ .	<i>м'яко</i> [_____].

7. Згадай алфавіт. Заміни цифри буквами, отриманий вислів запиши. Поясни його значення. Добери синонім.

3 11 14 23 11 22 24 26 11 17 12 10 3 19 6 11.

8. Перевір текст, виправ помилки і запиши його правильно. Добери заголовок.

Прилетів до ялини шешкар. А ялинка свої шишки розвісила на гілках. кожна шишка вкрита блискучою лускою. а під нею у шишки заховалися зирнятка. І тепло їм, і спокійною.

9. Склади і запиши твір - опис на тему «Мелодія весни».

Варіант 4

1. Обери рядок, у якому у всіх словах після префікса ставиться апостроф

- а) об...їзд, роз...ївся, без...ініціативний*
- б) розв...язати, роз...ятрити, з...єднати*
- в) воз...єднати, мор...як, з...їсти*

2. Обери рядок, у якому всі іменники в орудному відмінку однини матимуть закінчення -ою

- а) поштарка, стежка, річка*
- б) миша, лінійка, виделка*
- в) жінка, зірка, круча.*

3. Яке речення не відповідає нормам сучасної української літературної мови.

а) *Ми зустрілися на слідуочий день*

б) *Ми зустрілися наступного дня.*

4. Встанови відповідність між реченнями та їх схемами.

а) *Серед густого лісу стоїть*

1. ____ =====,

старий гіллястий дуб.

2. _____ =====

б) *Восени їжак збирає сухе*

3. ===== ____.

листя, траву.

в) *Уночі ми зачаровано*

дивимося на сузір'я.

5. Запиши в алфавітному порядку подані слова, вставляючи пропущені букви.

Щоде...ик, мат...мат...ка, л...мон, вул...ця, в...лосипед, кор...дор,

д...тинство.

6. Прочитай слова в транскрипції, запиши їх. До слів другого стовпчика запиши транскрипцію.

[ɛ p` i ʏ u ɥ` : a] _____ ;

польовий [_____];

[бад`ор`іс`т`] _____ ;

заїжджати [_____];

[o d` a ɛ a ʏ e ɥ` : a] _____.

кущ [_____].

7. Згадай алфавіт. Заміни цифри буквами, отриманий вислів запиши. Поясни його значення. Добери синонім.

6 13 1 23 11 3 19 16 32 18 19 4 1 17.

8. Перевір текст, виправ помилки і запиши його правильно. Добери заголовок.

Шерокі бескраї простори. лехке, мяке повітря, наповнине сонячними проміннями. Воно ніби хвелоється, периливається ясною блакиттю. Аромат степових трав освіжає ввесь простор.

9. Склади і запиши твір - опис на тему «Мелодія літа».

Варіант 5

1. Перетвори прикметники на іменники:

Радий – ..., тихий – ..., сумний – ..., хоробрий – ..., добрий – ..., зелений – ...

2. Спиши слова, добери до них синоніми:

Плекати –..., горизонт –..., парубок –..., швидкий –....

3. До кожного іменника добери і запиши по 3 прикметники:

Ніч ...

Учениця ...

4. Спиши, постав, де потрібно, розділові знаки:

Навесні слов'яни заготовляли соки – березовий та кленовий але не калиновий.

На зиму квасили і капусту і яблука і журавлину з материнкою. Сушили різні ягоди гриби.

5. Спиши слова, поставши їх у місцевому відмінку.

Тайга –..., фабрика –..., дядько –..., горох –..., Марія –..., піч –....

6. Заміни кожен вислів одним словом:

Пальчики оближеш –

Закарбувати на носі –

Пустити червоного півня –

7. З поданих слів склади і запиши речення, підкресли в ньому граматичну основу:

Проміння, дає, берези, сонце, життя, щедre, білокорі.

8. Які народні прикмети про осінь ти знаєш? Запиши їх.

9. Розмісти речення так, щоб вийшов зв'язний текст. Добери заголовок і запиши текст.

Температура тіла його знижується іноді до шести градусів тепла.

Але у великі морози їжачкові доводиться прокидатися й «зігріватися».

Згорнувшись у клубок, він спить усю зиму.

Восени їжак стягує у затишну місцину сухе листя і траву.

На це витрачаються запаси нагромадженого за осінь жиру, а тому морозів він не боїться.

10. Напиши для сайту закладу освіти замітку про шкільне життя.